

**Forskning og Formidling**

**Formidling**

41 20 60 16

Henrik.Schilling@natmus.dk

## Arkæolog Lutz Klassen modtager den prestigefyldte Westerbypris

Den 12. maj får forskningsleder ved Museum Østjylland, Lutz Klassen overrakt Westerbyprisen 2016. Han modtager prisen på 100.000 kroner for sin forskning i de internationale aspekter af Danmarks stenalder.

Forskningsleder ved Museum Østjylland, dr.phil. Lutz Klassen modtager den 12. maj Westerbyprisen 2016. Lutz Klassen får overrakt prisen på 100.000 kroner i Nationalmuseets festsal kl. 15:30. Samtidig modtager ph.d. Xenia Pauli Jensen og amatørarkæolog Glenn Abramsson hver et legat på 25.000 kroner.

Bestyrelsesformand for Erik Westerby-Fondet og direktør for Nationalmuseet, Per Kristian Madsen, siger om tildelingen af Westerbyprisen til Lutz Klassen:

- Med Westerbyprisen vil vi anerkende Lutz Klassens produktive virke for at internationalisere stenalderarkæologien i Danmark. Hans banebrydende udforskning af våben og smykker af kobber og andre importerede råstoffer, der kom til Norden, har kastet nyt lys over stenalderbøndernes kontakter med bondekulturer i det øvrige Europa.

Lutz Klassen er glad for den anerkendelse, som Westerbyprisen giver ham.

- Jeg er utrolig glad for at modtage Westerbyprisen, som er en stor anerkendelse af mit arbejde med at undersøge Sydsjællands forhold til omverdenen i stenalderen. Dette har altid fascineret mig, og her ligger starten til noget, som kendetegner alle efterfølgende perioder af nordisk forhistorie, nemlig evnen til at tiltrække ting og idéer over store afstande, siger Lutz Klassen.

### **Faldt for dansk arkæologi**

Forskningsleder på Museum Østjylland, Lutz Klassen, er født i Osnabrück i Tyskland i 1967, men han har siden 1997 boet og arbejdet i Danmark, nærmere betegnet i Lystrup ved Aarhus.

Lutz Klassen begyndte i 1989 at studere forhistorisk arkæologi, geologi og fysisk antropologi på universitetet i Freiburg i Sydtykland. På en sprogscole i Osnabrück havde Lutz Klassen lært sig lidt dansk, fordi han havde hørt at arkæologi i Danmark var noget særligt. Derfor valgte han altid at skrive opgaver om dansk arkæologi, og på den måde begyndte Lutz Klassen at interessere sig for de første metalfund i Sydsandinavien, som senere blev emnet for hans doktorafhandling.

Han besluttede sig for i 1992 at tage til Danmark som gæstestuderende på Aarhus Universitet. Det var Lutz Klassens første besøg i Danmark nogensinde, og han blev så glad for landet, at han vendte tilbage i 1996 via et postdoc-stipendium fra det tyske forskningsråd, og siden har han boet og arbejdet i Danmark. I en lang årrække var han tilknyttet Aarhus Universitet og Moesgård Museum, men han har siden 2013 været leder af afdeling for Forskning og Undersøgelser på Museum Østjylland.

Lutz Klassens forskningsområde er bondestenalderen, også kendt som yngre stenalder, i Sydsandinavien; vel at mærke i et europæisk perspektiv og med tryk på det sidste. Han holder sig nemlig ikke tilbage med at kritisere danske arkæologer og dansk arkæologi, når han finder, at den bindes lidt for meget op på nationale grænser. Klassen er overbevist europæer og har den holdning, at dansk forhistorie ikke kan forstås, uden at den sættes ind i en europæisk ramme uanset i hvilken periode af forhistorien, man befinder sig.

### **Kobber, jadeøkser og Nordens ældste bajer**

Med udgangspunkt i fremmede, importerede genstande arbejder Lutz Klassen på at forstå kulturudviklingen i 4. og 3. årtusind f.Kr. Det har han publiceret omkring 2000 sider faglitteratur om. De vigtigste værker er hans monografier. Det er doktorafhandlingen "Frühes Kupfer im Norden" fra 2000, der handler om det første metal i Sydsandinavien. I afhandlingen påviser Lutz Klassen, hvorfra kobbergenstandene blev importeret, hvornår det skete, og at en del af dem var smeltet om lokalt, hvilket betyder, at allerede i stenalderen forstod man at bearbejde metaller i Norden.

Hans anden afhandling: "Jade und Kupfer" fra 2004 behandler generelle tendenser i kulturudviklingen i Sydsandinavien i overgangen fra jægerstenalder til bondestenalder, hvor man gik fra at leve af jagt, fiskeri og indsamling til at blive fastboende bønder. Derudover har Lutz Klassen skrevet om de danske kultpladser fra bondestenalderen, de såkaldte sarupanlæg og deres europæiske kontekst, ligesom han var medudgiver og medforfatter til et tobindsværk om jadeøkser i yngre stenalder i Europa.

Lutz Klassens omfattende videnskabelige produktion har gjort ham til medlem af Slots- og Kulturstyrelsens arkæologiske arbejdsgruppe, til medlem af Slots- og Kulturstyrelsens panel til forskerbedømmelser samt reviewer for European Science Foundation. Det afholder ham dog ikke fra også at berøre den mere populære genre, som da han i en 4800 år gammel stenaldergrav fra Refshøjgård i Østjylland kunne påvise, at den afdøde havde fået Nordens ældste øl med sig som gravgave.

Selv lægger han stor vægt på formidling af sine forskningsresultater til alle, og han holder derfor mange foredrag og skriver mange populærvidenskabelige artikler samt laver en del udstillinger.

### **Pris til metaldetektormand og våbenglad arkæolog**

Erik Westerby var selv en meget vidende amatørarkæolog og en pionér, som brød nyt land i dansk stenalderforskning. Helt i Westerbys ånd modtager amatørarkæolog Glenn Abramsson fra Odense derfor en legatportion på 25.000 kroner.



Glenn Abramsson kendes som meget systematisk og pertentlig, når det gælder detektorhobbyen. Hans systematik har senest givet sig udslag i amatørarkæologigruppen Harjas fibeltabel og Harjas kronologiske fibeltavle, som både amatørarkæologer og professionelle arkæologer har gavn og glæde af.

I anerkendelse af Glenn Abramssons vilje til at lade sin professionelle viden om IT, registrerings-systematik, og pædagogisk vejledning komme andre amatørarkæologer til gode samt hans bidrag til at effektivisere og opkvalificere indsamlingen af arkæologiske data vedrørende de mange detektorfund, som gøres af amatørarkæologer, har Erik Westerby-Fondet besluttet at tildele Glenn Abramsson årets Erik Westerby-Fondets opmuntringslegat på 25.000 kroner.

Ligeledes tildeles arkæolog, ph.d. Xenia Pauli Jensen årets Erik Westerby-Fondets rejselegat.

Xenia Pauli Jensen formår som få at aftvinge det arkæologiske materiale svar på komplicerede spørgsmål, som berører jernalderens våben, deres oprindelse og vidnesbyrd om regionale forbindelser imellem germanske krigergrupper og romerske våbenproducenter. Disse perspektiver ses først og fremmest i hendes arbejde med de internationalt berømte våbenofferfund fra Illerup i Jylland og Vimose på Fyn.

Som anerkendelse af Xenia Pauli Jensens vedholdende forskningsfokus og fagligt funderede indsats ved formidling af de militære udtryk for kulturmødet mellem romere og germanere i Nordeuropa modtager hun årets Erik Westerby-Fondets rejselegat på 25.000 kroner.

Tid og Sted: Nationalmuseets festsal 12. maj kl. 15:30

**Billedtekst:** Forskningsleder ved Museum Østjylland, dr.phil. Lutz Klassen, modtager den 12. maj Westerbyprisen 2016. Foto: Hans Grundsøe.

**Fakta: Westerby-Fondet**

- Erik Westerby-Fondet er oprettet til minde om Erik Westerby (1901-1981), der ydede en banebrydende indsats ved udforskningen af den ældre stenalders levn i Danmark.
- Erik Westerby-Fondet har uddelt Westerbyprisen næsten hvert år siden 1983.

**For yderligere oplysninger eller interview, kontakt:**

Henrik Schilling, presseansvarlig, Nationalmuseet.  
Tlf.: 41 20 60 16. E-mail: [henrik.schilling@natmus.dk](mailto:henrik.schilling@natmus.dk)

Lutz Klassen, Forskningsleder ved Museum, Østjylland.  
Tlf.: 87 12 26 35 / M: 23 83 96 82. E-mail: [lk@museumoj.dk](mailto:lk@museumoj.dk)

Glenn Abramsson, detektorarkæolog  
Tlf.: 20 36 66 84. E-mail: [glennabramsson@hotmail.com](mailto:glennabramsson@hotmail.com)

Xenia Pauli Jensen, ph.d.  
Tlf.: 26 39 87 69. E-mail: [xenia.pauli@gmail.com](mailto:xenia.pauli@gmail.com)

